

Tamer Bozkurt

THEMIS / KPSS HUKUK

Ticaret Hukuku Cilt II

ŞİRKETLER HUKUKU

**6102 sayılı
Yeni Türk Ticaret Kanunu'na Göre
Hazırlanmıştır**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
YAZAR HAKKINDA	IX

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL OLARAK ŞİRKETLER HUKUKU ve BU KONUDA YAPILAN AYIRIMLAR

§ 1 – Genel Olarak Şirketler Hukuku	1
§ 2 – “Şirket”in Unsurları.....	2
I. GENEL OLARAK	2
II. UNSURLAR	3
A– Kişi	3
B– Sözleşme.....	3
C– Sermaye.....	4
D– Ortak Amaç	5
E– Ortak Amaç İçin Faal Katılım (Affectio Societatis)	5
§ 3 – Şirketler Hukuku Alanındaki Tasnifler	6
I. DÜZENLENDİĞİ YERE GÖRE	6
II. TÜZEL KİŞİLİĞİN OLUP OLMAMASINA GÖRE.....	6
III. ORTAKLARIN ŞİRKET İÇİNDEKİ KONUMLARINA GÖRE.....	7
A– Genel Olarak.....	7
B– Şahis ve Sermaye Şirketleri (Karşılaştırmalı)	7
1. Sorumluluk Bakımından.....	8
2. Yönetim Bakımından	9
3. Yeni Ortak Girmesi Bakımından.....	9
4. İç İlişkiler Bakımından	9
5. Kâr ve Zarara Katılım-Oy Hakkı Bakımından.....	10
6. Getirilen Sermayenin Sorumluluğa Etkisi Bakımından	10
7. Denetim Hakkı ve Rekabet Yasağı Bakımından.....	11
8. Haklı Sebep Bakımından	11
IV. SERMAYE YAPILARINA GÖRE.....	12

A– Esas = Muayyen = Sabit Sermayeli Şirketler.....	12
B– Değişir Sermayeli Şirketler	13
C– Basit Sermayeli Şirketler.....	13
D– Kayıtlı Sermayeli Şirketler	13
E– Şarta Bağlı (Şartlı) Sermaye.....	16
V. ŞİRKETİN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE OLAN BORCU NEDENİYLE ORTAKLARA BAŞVURULUPBAŞVURULAMAYACAGINA ve BAŞVURULABILECEKSE SORUMLULUĞUN DERECESİNE GÖRE	17
A– Sınırlı - Sınırsız Sorumluluk.....	17
B– Doğrudan (I. Dereceden) – Dolaylı (2. Dereceden) Sorumluluk	17
C– Adı - Müteselsil Sorumluluk.....	18
D– Sonuç	18

İKİNCİ BÖLÜM ADI ŞİRKET

§4– Genel Olarak Adı Şirket	21
§5– Adı Şirketin Özellikleri	22
I. TÜZEL KİŞİLİĞİN OLMAMASI ve SONUÇLARI	22
II. ORTAKLAR ve ORTAKLARIN TACİR SİFATI	23
III. İŞLEVLERİ	23
IV. KONUSU ve AMACI.....	23
§6– Adı Şirketin Kuruluşu	23
§7– Adı Şirketin İşleyişi	24
I. İÇ İLİŞKİ	24
A– Sermaye Koyma Borcu	24
B– Kâra Katılma - Zararı Paylaşma.....	24
C– Şirketin Yönetimi	25
1. Genel Olarak Şirketin Yönetimi ile İdare Hak ve Yetkisinin Kazanılması	25
2. İdare Hak ve Yetkisinin Kullanımı	25
3. Yönetim Yetkisinin Kapsamı (Olağan ve Olağanüstü İşler)	26
4. İdare Hak ve Yetkisinin Geri Alınması/ Sınırlandırılması	26

D-	Yöneticilerin Hak ve Yükümlülükleri	27
E-	Rekabet Yasağı.....	27
F-	Ortaklar Arasında Değişiklik (Girme, Çıkma, Çıkarılma)	28
	1. Yeni Ortak Girmesi ve Alt Katılım	28
	2. Çıkma ve Çıkarılma	28
	a) Genel Olarak	28
	b) Özel Durumlar	28
II.	DIŞ İLİŞKİ.....	30
A-	Genel Olarak.....	30
B-	Temsil	30
	1. Dolaylı Temsil	30
	2. Doğrudan Temsil.....	31
	3. Yetkisiz Temsil	31
C-	Sorumluluk ve Malvarlığı Rejimi.....	31
	1. Sorumluluk.....	31
	2. Malvarlığı Rejimi	31
III.	SONA ERME	31
A-	Kendiliğinden Sona Erme (İnfisah)	31
B-	İradî Sona Erme (Fesih).....	33
	1. Taraf İradesi İle	33
	2. Mahkeme Kararı İle	33
IV.	SONA ERMENİN SONUÇLARI	34
A-	Genel Olarak (Tasfiye)	34
B-	Zamanaşımı	34

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TİCARET ŞİRKETLERİ TİCARET ŞİRKETLERİ
HAKKINDA UYGULANACAK GENEL HÜKÜMLER

§8-	Ticaret Şirketleri Hakkındaki Genel Hükümler.....	37
I.	GENEL OLARAK	37
II.	TİCARET ŞİRKETLERİNİN ÖZELLİKLERİ	37
A-	Tüzel Kişilik ve Sonuçları	37
B-	Tacir Sıfatı	38
C-	Yeni TTK Ultra Vires İlkesini Kaldırmıştır	38
III.	TİCARET ŞİRKETLERİNDE ŞİRKET İLE ORTAKLAR ARASINDAKİ MUHTELİF İLİŞKİLER HAKKINDAKİ HÜKÜMLER..	39

A– Katılma Payı.....	39
1. Genel Olarak	39
2. Sermaye Taahhüdü ile İlgili Özellikler ve İstisnaî Hükümler	40
a) Genel Olarak.....	40
b) Taşınmazlarla İlgili Özel Düzenlemeler.....	41
c) Taşınırular ve Diğer İktisadi Değerler (Marka-Patent vs.) [Para ve Taşınmaz Dışındaki Değerler]....	43
d) Nakit Sermaye ile İlgili Özellikler	44
e) Alacak Haklarının Sermaye Olarak Getirilmesi	44
3. Şirketin Sermaye Taahhüdü ile İlgili Sahip Olduğu Haklar.....	45
a) Genel Olarak	45
b) Şirketin Tedbir Talebinde Bulunması	45
B– Faiz ve Ücret İsteme	47
C– Ortakların Kişisel Alacakları.....	47
D– Zamanaşımı	49

§9– Ticaret Şirketlerinde Yapısal Değişiklikler 51

§ 10– Birleşme 52

I. GENEL OLARAK	52
II. İLKELER, BİRLEŞME TÜRLERİ ve GEÇERLİ BİRLEŞMELER.....	53
A– Türleri ve İlkeler	53
B– Geçerli Birleşmeler	54
1. Temel Kural	54
2. İstisnaî Durumlar	55
III. BİRLEŞMEDE ORTAKLIK PAYLARI ve HAKLARININ KORUNMASI.....	56
A– Genel Olarak ve Paydaşlık Haklarının Devamlılığı İlkesi	56
1. Genel Olarak.....	56
2. Devrolunan Şirket Ortaklarının Talep Hakları (yTTK m. 140/2-3-4).....	56
B– Paydaşlık Haklarının Devamlılığı İlkesinin İstisnaları	57
1. Devamlılık İlkesinin Gerçek İstisnası: Ayrılma Akçesi	57
2. İntifa Senedi Sahiplerinin Durumu.....	58
IV. BİRLEŞME İŞLEMLERİ ve SÜRECİ.....	59
A– Genel Olarak, Birleşme Sözleşmesi ve Sözleşmenin İçeriği.....	59
B– Devralma Yoluyla Birleşmede Sermaye Artırımı, Bilanço Hazırlanması, Birleşme Raporu	60

1.	Bilânço	60
2.	Sermaye Artırımı	60
3.	Birleşme Raporu	61
C-	Birleşme Raporu ve Sözleşmenin Denetlenmesi	62
D-	İnceleme Hakkı ve Malvarlığındaki Değişimler	62
	1. İnceleme Hakkı	62
	2. Malvarlığındaki Değişikliklerle İlgili Bilgiler	63
E-	Birleşme Kararı	63
	1. Sermaye Şirketlerinde	64
	2. Şahis Şirketlerinde	65
	3. Ayrılma Akçesi ve Devrolunan Şirketin İşletme Konusunda Değişiklik Durumu	65
F-	Birleşmenin Kesinleşmesi.....	65
	1. Tescil-İlân	65
	2. Hukuki Sonuçlar.....	66
V.	ALACAKLILARIN, ÇALIŞANLARIN KORUNMASI ve ORTAKLARIN SORUMLULUĞU	66
A-	Alacaklıların Korunması.....	66
B-	Ortakların Sorumluluğu, İş İlişkilerinin Geçmesi	67
VI.	ÖZEL KOŞULLARA TÂBÎ BİRLEŞMELER (SERMAYE ŞİRKETLERİİNDE KOLAYLAŞTIRILMIŞ BİRLEŞMELER)	69
A-	Genel Olarak.....	69
B-	Olasılıklar	69
§ 11- Bölünme	70	
I.	GENEL OLARAK, KAVRAM ve AMAÇLAR.....	70
II.	İLKELER, BÖLÜNME TÜRLERİ ve GEÇERLİ BÖLÜNMELER.....	71
A-	Türleri	71
	1. Genel Olarak	71
	2. Tam Bölünme- Kısmî Bölünme.....	72
	3. Devr Alma Yoluyla Bölünme-Yeni Kuruluş Yoluyla Bölünme	73
	4. Simetrik Bölünme-Asimetrik Bölünme (Oranların Korunduğu-Oranların Korunmadığı Bölünme).....	73
B-	İlkeler	75
C-	Geçerli Bölünmeler	75
III.	BÖLÜNMENİN UYGULANMASINA İLİŞKİN HÜKÜMLER.....	76
A-	Sermaye Azaltımı	76
B-	Sermaye Artırımı.....	76
C-	Yeni Kuruluş.....	77

D– Ara Bilânço	77
IV. BÖLÜNME İŞLEMLERİ ve SÜRECİ	77
A– Genel Olarak, Bölünme Sözleşmesi- Bölünme Plâni ve İçerik	77
1. Bölünme Sözleşmesi-Bölünme Plâni Ayırımı.....	77
2. Bölünme Sözleşmesi ve Plâninin İçeriği	78
B– Bölünmenin Dışında Kalan Malvarlığı Değerleri (ve Borçlar).....	78
C– Bölünme Raporu ve Denetleme	79
1. Bölünme Raporu.....	79
2. Denetleme	79
D– İnceleme Hakkı ve Malvarlığındaki Değişimler	80
1. İnceleme Hakkı	80
2. Malvarlığındaki Değişikliklerle İlgili Bilgiler	80
E– Bölünme Kararı	81
1. Genel Olarak ve Birleşmeden Farklılıklar	81
2. Alacakların Güvence Altına Alınması	81
3. Nisaplar (Oranlar)	82
4. Asimetrik Bölünmelerde	83
V. BÖLÜNMEYE KATILAN ŞİRKETLERLE ORTAKLARIN KİŞİSEL SORUMLULUĞU ve İŞ İLİŞKİLERİİNİN GEÇMESİ	83
A– Bölünmeye Katılan Şirketlerin Sorumluluğu	83
B– Ortakların Kişisel Sorumluluğu	84
C– İş İlişkilerinin Geçmesi	84
VI. BÖLÜNMENİN KESİNLİŞMESİ	84
§ 12– Tür Değiştirme	85
I. GENEL OLARAK, KAVRAM ve AMAÇLAR.....	85
II. İLKELER ve GEÇERLİ TÜR DEĞİŞİRTİRME ŞEKİLLERİ	85
A– İlkeler	85
B– Geçerli Tür Değiştirme Şekilleri	86
1. Genel Olarak.....	86
2. Kollektif ve Komandit Şirketle İlgili Özel Durum	87
3. Ticari İşletme ile Ticaret Şirketleri Arasındaki Tür Değiştirme	88
III. ŞİRKET PAYLARI ve HAKLARININ KORUNMASI	88
IV. TÜR DEĞİŞİRTMENİN UYGULANMASI ve SÜREÇ	89
A– Kuruluş ve Ara Bilânço	89
B– Süreç	90

1.	Tür Değiştirme Plânı ve İçerik.....	90
2.	Tür Değiştirme Raporu.....	90
3.	Tür Değiştirme Plânı ve Raporunun Denetlenmesi.....	90
4.	İnceleme Hakkı	91
5.	Tür Değiştirme Kararı ve Tescil.....	91
C-	Alacaklılar ve Çalışanların Korunması.....	92
§ 13 – Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme ile İlgili Ortak Hükümler.....		92
I.	GENEL OLARAK	92
II.	ORTAKLIK PAYLARI ve HAKLARININ İNCELENMESİ	93
III.	BİRLEŞMENİN, BÖLÜNMENİN VE TÜR DEĞİŞİRMENİN İPTALİ VE EKSİKLİKLERİN SONUÇLARI	93
IV.	SORUMLULUK.....	94
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Şirketler Topluluğu (Konzernler)		
§ 14 – Şirketler Topluluğu		95
I.	GENEL OLARAK	95
II.	ŞİRKETLER TOPLULUĞU TÜRLERİ	97
A-	Genel Olarak	97
1.	Hâkim ve Bağlı Şirket İlişkisinin Kesin Olduğu Hâller	97
a)	Fili Şirketler Topluluğu.....	97
b)	Sözleşmesel Şirketler Topluluğu (Hâkimiyet Sözleşmeleri)	98
2.	Hâkim ve Bağlı Şirket İlişkisinin Karine Olarak Var Olduğu Hâller	99
3.	Dolaylı Hâkimiyet.....	99
4.	Karşılıklı İştirakler ve Karşılıklı İştirakten Doğan Hâkim-Bağlı Şirket İlişkileri	100
a)	Genel Olarak.....	100
b)	Hakların Donması	100
B-	Oy ve Pay Oranlarının Hesaplanması	101
III.	BİLDİRİM-TESCİL ve İLÂN YÜKÜMLÜLÜKLERİ, RAPORLAR ve BİLGİ ALMA HAKKI	102
A-	Bildirim-Tescil ve İlân	102
B-	Bağlı ve Hâkim Şirketin Raporları	103

C- Bilgi Alma Hakkı	103
IV. SORUMLULUK	104
A- Genel Olarak.....	104
1. Bağlı Şirkete Yaptırılan Bazı İşlemler.....	104
a) Genel Olarak ve Denkleştirme	104
b) Bağlı Şirketin Pay Sahipleri ile Alacakları Dava Hakkı	105
2. Bağlı Şirketin Yapısal Dönüşümlere Uğratılması, Ona Önemli Bazı Kararlar Aldırılması ve Dava Hakları	106
B- Tam Hâkimiyet Hâlinde.....	107
1. Talimatlara Uyma.....	107
2. İstisna	107
3. Sorumsuzluk	108
4. Şirket Alacaklarının Dava Hakkı.....	108
V. DİĞER HÜKÜMLER	108
A- Özel Denetim	108
B- Azınlık Pay Sahiplerinin Payını Satın Alma Hakkı.....	109
C- Güvenden Doğan Sorumluluk	109

BEŞİNCİ BÖLÜM KOLLEKTİF ŞİRKET

§ 15- Kollektif Şirket	113
I. GENEL OLARAK	113
II. TANIM ve UNSURLAR	113
A- Tanım	113
B- Unsurlar	113
III. KURULUŞU.....	114
A- Genel Olarak.....	114
B- Kuruluş Aşamaları	115
1. Şirket Sözleşmenin Hazırlanması	115
a) Şekil	115
b) Kollektif Şirket Sözleşmesinin İçeriği	115
2. Sözleşmenin Noter Onayından Geçirilmesi.....	115
3. Tescil ve İlân	115
C- Eksiklikler	115
IV. KURULUŞTAN ÖNCEKİ DÖNEME AİT SORUMLULUK	116

A-	Yazılı Sözleşmeden Önceki Safha.....	116
B-	Yazılı Sözleşmenin Yapılmasından Sonraki Aşama	116
C-	Tescil ve İländan Sonraki Aşama	116
§ 16 – Kollektif Şirketin İşleyisi	116	
I.	KOLLEKTİF ŞİRKETTE İÇ İLİŞKİLER.....	116
A-	Genel Olarak.....	116
B-	Sermaye Koyma Borcu	117
C-	Kârı Paylaşım - Zarara Katılım Esasları.....	117
D-	İdare Hak ve Yetkisi	118
1.	Kazanılması ve Kullanımı	118
2.	Tek Kişinin Şirket Sözleşmesi ile İdareci Seçilmesi.....	118
3.	Kısıtlanması ve/veya Geri Alınması	118
4.	İdare İşlerinin Sınırı ve Kapsamı.....	119
5.	Rekabet Yasağı.....	119
a)	Genel Olarak.....	119
b)	Yaptırım.....	120
6.	Denetim	121
II.	KOLLEKTİF ŞİRKETTE DIŞ İLİŞKİLER ve TEMSİL.....	121
A-	Genel Olarak.....	121
B-	Temsil Yetkisinin Kazanılması ve Kaybedilmesi	121
C-	Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Sınırlandırılması	122
1.	Kapsamı.....	122
2.	Sınırlandırılması: Sınırlandımanın Sınırı: Birlikte Temsil veya Şube İşleri	122
III.	ŞİRKET ve ORTAKLARIN SORUMLULUĞU	123
A-	Kural: Şirketin Birinci Dereceden Sorumluluğu.....	123
B-	İstisna: Ortakların Sorumluluğu ve Koşulları	123
C-	Kollektif Şirket Ortaklarının İflası.....	123
1.	Genel Olarak ve Koşulları.....	123
IV.	ORTAKLAR ARASINDAKİ DEĞİŞİKLİKLER	124
A-	Yeni Ortak Girmesi	124
B-	Ortağın Ayrılması.....	124
C-	Ortağın Çıkarılması.....	125
D-	Çıkma ve Çıkarılmanın Sonuçları.....	126
V.	SONA ERME ve TASFIYE	126
A-	Genel Olarak.....	126
B-	Kendiliğinden Sona Erme (İnfisah)	126

C- İradı Sona Erme.....	127
1. Ortakların İradesi.....	127
2. Mahkeme Kararı İle.....	127
D- Şirketin Tasfiyesi	128

**ALTINCI BÖLÜM
KOMANDİT ŞİRKET**

§ 17- Genel Olarak Komandit Şirket	131
I. TANIM-UNSURLAR-KURULUŞ	131
II. İÇ İLİŞKİLER.....	131
III. DIŞ İLİŞKİLER ve SORUMLULUK	133
IV. SONA ERME	134

**YEDİNCİ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKET**

§ 18- Genel Olarak Anonim Şirket.....	135
I. GENEL OLARAK	135
II. KAVRAM ve TANIM	136
III. UNSURLAR.....	136
A- Unvan.....	136
B- Sermayesi ve (Esas) Sermayenin Özellikleri: Muayyenlik ve Paylara Bölünme	136
1. Belirli (Muayyen) Sermaye İlkesi	136
2. Esas Sermayenin Paylara Bölünmesi.....	137
a) Genel Olarak	137
C- Tüzel Kişilik	141
D- Şirket Tüzel Kişiliğinin Borçlarından Tüm Malvarlığı İle Sınırsız Sorumluluğu	141
E- Ortakların (Şirkete Karşı) Sınırlı Sorumluluğu	141
F- Şirketin Konusu.....	141
G- Kurucu Sayısı	141
H- Sermaye Miktarı (Esas ve Kayıtlı Sermaye)	142
IV. ANONİM ŞİRKETLERE HÂKİM OLAN İLKELER.....	142
A- Çokunluk İlkesi.....	142

B-	Sınırlı Sorumluluk ve Malvarlığının Korunması İlkesi	143
C-	Devletin İlgilenmesi ve Denetlemesi İlkesi.....	143
D-	Kamuya Aydınlatma İlkesi	144
E-	Kurumsal Yönetim İlkesi	144
F-	Eşit İşlem İlkesi	144
G-	Pay Sahiplerinin Şirkete Borçlanma Yasağı	144
H-	Serbest Pay Devri İlkesi.....	145
I-	Emredici Hükümler İlkesi	146
§ 19 – Kuruluş.....	146	
I.	ANONİM ŞİRKETİN KURULUŞU	146
A-	Genel Olarak ve Türleri	146
B-	Kurucular, Kurucuların Sayısı ve Nitelikleri	147
C-	Kuruluş İşlemleri	148
1.	Esas Sözleşme ve İçeriği	148
2.	Noter Onayı- Şerh ve Ön-Anonim Şirket Aşaması	151
3.	Kurucular Beyanı.....	152
4.	Sermaye Taahhüdü ile İlgili Bazı Özellikler	152
a)	Aynı Sermaye	152
b)	Nakdi Sermaye	153
5.	İşlem Denetçisi Raporu	154
6.	Kuruluş Belgeleri	155
7.	Gerekiyorsa Bakanlık İzni	155
8.	Tescil ve İlân ile Tescilin Sonuçları	156
II.	HALKA ARZ TAAHHÜDÜ	157
III.	KURULUŞTAKİ SAKATLIKLAR ve FESİH DAVASI	158
IV.	KURULUŞTAN ÖNCEKİ PAY TAAHHÜDÜNÜN DEVİRİ	159
V.	KURULUŞTAN ÖNCEKİ İŞLEMLERDEN DOĞAN SORUMLULUK ve MASRAFLAR.....	160
VI.	KURULUŞTAN DOĞAN SORUMLULUK.....	160
VII.	KURULUŞ FORMALİTELERİNİN ARKADAN DOLANILMASI ve KANUNA KARŞI HİLE	161
A-	Genel Olarak.....	161
B-	Koşulları	161
C-	Yaptırım	162

SEKİZİNCİ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETTE İŞLEYİŞ ve ORGANLAR

§20 – Genel Olarak.....	163
§21 – Yönetim Kurulu (YK).....	164
I. GENEL OLARAK	164
II. SEÇİM, ATAMA ve GÖREVİN SONA ERMESİ.....	165
A– Genel Olarak, Süre, Seçilme Koşulları ve Ehliyet	165
1. Genel Olarak.....	165
2. Süre.....	166
3. Ehliyet ve Seçilme Koşulları	166
B– Üyelik Sifatının Kazanılma Yolları-Kural: Genel Kurul Seçimi (GK)	167
1. Ana Kural	167
2. İstisnalar	167
C– Üyelik Sifatının Kaybedilmesi ve Yapılması Gereken İşlemler.....	168
III. YÖNETİM KURULUNUN ÇALIŞMA ŞEKLİ, TOPLANMASI ve KARAR ALMASI.....	169
A– Genel Olarak	169
B– Toplantı ve Karar Yetersayısı ile Çalışma Esasları.....	170
C– Yönetim Kurulu Kararlarının Sakatlığı	171
IV. YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN GÖREV ve YETKİLERİ	173
A– İdare Hak ve Yetkisi	173
1. Genel Olarak	173
2. Yönetimin Devri	173
a) Genel Olarak	173
b) Devredilmez Yetkiler	174
B– Temsil Yetkisi.....	175
1. Genel Olarak ve Temsil Yetkisinin Kullanılması.....	175
2. Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Sınırlandırılması	175
3. Temsil Yetkisinin Devredilmesi ve Murahhaslara Bırakılması	177
4. Temsil Yetkisinin Kullanımının Sonuçları.....	177
C– Sermaye Piyasası Kanunu’nda Yönetim Kurulu	178
V. YÖNETİM KURULU ÜYELERİNİN HAK ve YÜKÜMLÜLÜKLERİ	178
A– Hakları (İdari ve Mali Haklar)	178
B– Borçları.....	179

1.	Özen ve Sadakat Borcu	179
2.	Müzakereye Katılmama Yükümlülüğü	180
3.	Sermayenin Kaybı ve Borca Batılık Durumundaki Yükümlülükler	180
4.	Şirket Paylarını Edinmemle Yükümlülüğü	181
5.	Ortaklıkla İşlem Yapma ve Şirkete Borçlanma Yasağı ...	181
6.	Rekabet Yasağı.....	182
§ 22 – Müdürler.....		183
§ 23 – Anonim Şirketlerde Denetim.....		184
I.	GENEL OLARAK	184
II.	HESAP DENETÇİSİ	185
A-	Genel Olarak ve Denetimin Konusu.....	185
B-	Denetçi Olma Koşulları ve Denetçi Olmaya Engel Durumlar.....	185
C-	Denetçinin Seçimi, Görevden Alınması, Denetçinin Sözleşmeyi Feshi.....	187
1.	Seçimi	187
a)	Genel Kural: Genel Kurul	187
b)	Mahkeme Tarafından Atama	187
c)	Denetçinin Denetim Sözleşmesini Feshetmesi- Yönetim Kurulunun Geçici Olarak Denetçi Ataması	188
2.	Görevden Alınması	188
D-	Denetçinin Görevleri, Hak ve Yükümlülükleri.....	189
1.	İbraz Yükümü-Bilgi Alma	189
2.	Denetim Raporu Verme ve Görüş Yazılırı	190
a)	Genel Olarak	190
b)	Mahkemeye Başvuru	191
3.	Tarafsızlık ve Sır Saklama Yükümü	192
4.	Sorumluluk	192
III.	DİĞER DENETÇİLER	193
A-	İşlem Denetçisi	193
B-	Özel Denetçi	193
§ 24 – Genel Kurul (GK).....		195
I.	GENEL OLARAK	195
II.	GENEL KURULUN TOPLANMASI (Olağan ve Olağanüstü)	196
A-	Toplantıya Davete Yetkili Olanlar	197
B-	Davetin Şekli ve İçeriği	200

1.	Genel Olarak.....	200
2.	Şekil, İçerik ve Gündem	200
a)	Şekil ve İçerik	200
b)	Gündeme Bağlılık İlkesi ve İstisnaları	200
3.	Genel Kurula Katılmaya Yetkili Olan Pay Sahipleri	201
C-	Davetsiz Genel Kurul	202
D-	Tek Ortaklık Anonim Şirketlerdeki Durum ile Elektronik Ortamdaki Genel Kurullar	202
III.	GENEL KURUL TOPLANTISININ YÜRÜTÜLMESİ	203
A-	Toplantı Yeri	203
B-	Toplantıya Katılım, Oy Hakkının Sahibi ve Hazır Bulunanlar Listesinin Oluşturulması	203
1.	Genel Olarak	203
2.	Hazır Bulunanlar Listesi ve Oy Hakkının Sahibi	204
C-	Toplantı ve Karar Yetersayısı.....	205
1.	Basit Nisap (Oran).....	205
2.	Ağırlaştırılmış Nisaplar (Oranlar)	205
a)	Halka Kapalı Anonim Şirketlerde	205
b)	Payları Borsada İşlem Gören Halka Açık Anonim Şirketler	208
D-	Genel Kurulda Görüşmelerin Yapılması, Sonuçlanması ve Yapılması Gereken Usulü İşlemler	210
E-	Kararların Etkisi	210
IV.	PAY SAHİPLERİNİN GENEL KURULDA KİŞİSEL HAKLARINI KULLANMASI.....	211
A-	Genel Olarak ve Sifatin Kanıtlanması	211
B-	Oy Hakkı	212
1.	Kazanılması ve Doğumu	212
2.	Kullanılması	213
a)	Bizzat.....	213
b)	Temsilci Aracılığıyla.....	213
3.	Oy Hakkından Yoksunluk Hâlleri	216
C-	Pay Sahibinin Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı	216
D-	Özel Denetim İsteme Hakkı	217
E-	Genel Kurul Toplantısının Ertelenmesini İsteme Hakkı	217
V.	GENEL KURUL KARARLARININ HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	217
A-	Genel Olarak.....	217
B-	Genel Kurul Kararlarının Sakatlık Nedenleri	218
1.	Yokluk	218

2.	Butlan	218
3.	İptal Edilebilirlik	219
C-	İptal Davasının Tarafları	220
1.	Davacı Olabilecekler.....	220
a)	Yönetim Kurulu.....	220
b)	Kararların Uygulanması Kişisel Sorumluluğunu Doğuracak Yönetim Kurulu Üyeleri	220
c)	Pay Sahipleri.....	220
2.	Davalı	221
D-	İptal Davasının Dayanakları.....	221
1.	Kanuna Aykırılık	221
2.	Esas Sözleşmeye Aykırılık	222
3.	Objektif İyiniyet Kurallarına Aykırılık	222
E-	Dava İle İlgili Usul	222
1.	Yetkili ve Görevli Mahkeme, Süre, Teminat	222
2.	Davaların Birleştirilmesi ve Diğer Usul Sorunları.....	223
F-	Davanın Sonuçları	223
§ 25 – Anonim Ortaklıkta Pay Sahiplerine İlişkin Bazı Haklar.....	226	
I.	ÇOĞUNLUK HAKLARI	226
II.	BİREYSEL HAKLAR.....	226
III.	AZINLIK HAKLARI.....	226
A-	Genel Olarak.....	226
B-	TTK'daki Azınlık Hakları.....	227
1.	Olumsuz Azınlık Hakları	227
2.	Olumlu Azınlık Hakları.....	227
C-	SPKn'da Azınlık Hakları	229
IV.	MÜKTESEP (KAZANILMIŞ) HAKLAR	231
DOKUZUNCU BÖLÜM		
ANONİM ŞİRKETTE PAY, PAY SAHİPLİĞİ VE MENKUL KIYMETLER		
§ 26 – Pay	233	
I.	GENEL OLARAK PAY	233
II.	PAY KAVRAMININ İFADE ETTİĞİ ANLAMLAR.....	233
A-	Esas Sermayeyi Oluşturması Açısından	233

B-	Paydaşlık Mevkii ve Paydaşların Hak ve Yükümlülükleri Açısından.....	234
C-	Pay Senedi ile İlişkisi Bakımından	236
III.	KAZANMA ve KAYBETME.....	237
IV.	ANONİM ŞİRKETLERİN KENDİ HİSSE/HİSSE SENETLERİ KAZANIM-REHİN ile KENDİ PAYLARINI TAAHHÜT YASAĞI	237
A-	Şirketin Kendi Paylarını Edinme veya Rehin Olarak Kabul Etme Yasağı ve İstisnaları	237
B-	Şirketin Kendi Payını Taahhüt Yasağı	239
V.	PAY SAHİBİNİN HAK ve BORÇLARI	239
A-	Haklar	239
	1. Kâr Payı	239
	2. Tasfiye Payı.....	240
	3. Oy Hakkı.....	241
	4. Rüçhan (Öncelik) Hakkı	241
	5. Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı	243
	a) Genel Olarak	243
	b) Bilgi Alma Hakkı	243
	c) İnceleme hakkı	244
	d) Her İki Hak ile İlgili Ortak Noktalar	244
B-	Borçlar	245
	1. Sermaye Koyma ve Taahhüt Edilen Sermayeyi İfa Borcu.....	245
	a) Sermaye Koyma Borcunun Sınırı	245
	b) Sermaye Koyma Borcunun İfa Edilmemesi ve İskat (Şirketten İhraç).....	247
	2. Sadakat Borcu	249
§27 – Anonim Şirkette Menkul Kıymetler.....	249	
I.	GENEL OLARAK	249
II.	PAY SENETLERİ	249
A-	Genel Olarak ve Türleri	249
	1. Hâmiline Yazılı Pay Senetleri	250
	2. Nama Yazılı Pay/Pay Senetleri.....	251
B-	Anonim Şirkette Pay Devri	251
	1. Çiplak Payların Devri	252
	2. Senede Bağlanmış Payların Devri	252
	a) Hâmiline Yazılı Pay Senetlerinin Devri	253
	b) Nama Yazılı Pay Senetlerinin Devri.....	253

C- Pay/Pay Senetleri Üzerindeki Diğer Hukuki İşlemler (Rehin ve İntifa Hakkı).....	264
D- Pay Defteri	265
E- Pay Senetleri ile İlgili Değişik Olasılıklar (Payların Dönüşürülmesi, Pay Senedinin Çıkarılma Zamanı ve Senetlerin Şekli)	266
F- İmtiyazlı Pay/Pay Senetleri ve İmtiyaz Sistemi.....	267
1. Genel Olarak	267
2. İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu	268
III. İLMÜHABERLER.....	270
IV. İNTİFA SENETLERİ.....	270
V. BORÇLANMA SENETLERİYLE ALMA VE DEĞİŞİRTİRME HAKKINI İÇEREN MENKUL KIYMETLER	271
A- Genel Kurul Kararıyla	271
B- Yönetim Kurulu Kararıyla	271
C- Sınır	272

ONUNCU BÖLÜM
ANONİM ŞİRKET ESAS SÖZLEŞMESİNİN
DEĞİŞTİRİLMESİ ile SERMAYE ARTIRIMI-AZALTIMI

§28- Esas Sözleşmesinin Değiştirilmesi ve Sermaye Artırımı- Azaltımı	273
I. GENEL OLARAK	273
II. SERMAYENİN ARTIRILMASI/AZALTILMASI	274
A- Sermayenin Artırılması	274
1. Genel Olarak, Türleri ve Ortak İlkeler	274
2. Esas Sermaye Sisteminde.....	275
3. Kayıtlı Sermaye Sisteminde	275
4. TTK'nın Getirdiği Yeni Bir Kurum: Şarta Bağlı Sermaye Artırımı.....	276
5. İç Kaynaklardan Sermaye Artırımı.....	278
B- Sermayenin Azaltılması	279
1. Genel Olarak ve Koşullar.....	279
2. Alacaklılara Çağrı	280
3. Kararların Yerine Getirilmesi.....	280

ON BİRİNCİ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETİN FİNANSAL TABLOLARI ve
YEDEK AKÇELER

§29 – Finansal Tablolar ve Yedek Akçeler	281
I. FİNANSAL TABLOLAR	281
II. YEDEK AKÇE	281
A– Genel Olarak.....	281
B– Türleri	282
1. Kanuni Yedek Akçe	282
a) Genel Kanunî Yedek Akçe.....	282
b) Özel Kanunî Yedek Akçe	282
2. İhtiyarı Yedek Akçeler	282
a) Genel İhtiyarî Yedek Akçe.....	282
b) Özel İhtiyarî Yedek Akçe (Yardım Sandıkları)	282
c) Olaganüstü Yedek Akçe ve Kâr Payı ile Yedek Akçe Arasındaki İlişki	283

ON İKİNCİ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETLERDE HUKUKÎ SORUMLULUK

§30 – Anonim Şirketlerde Sorumluluk	285
I. GENEL OLARAK	285
II. SORUMLULUK NEDENLERİ.....	285
A– Genel Olarak.....	285
B– Belge ve Beyanlarda Kanuna Aykırılık	286
C– Sermaye Hakkında Yanlış Beyanlar ve Ödeme Yetersizliğinin Bilinmesi	286
D– Ayınlara ve Devralınan İşletmelere Değer Biçmedeki Yolsuzluklar	287
E– Halktan Para Toplama	287
III. SORUMLU OLANLAR	288
A– Kurucular, Yönetim Kurulu Üyeleri, Yöneticiler ve Tasfiye Memurlarının Sorumluluğu	288
1. Genel Olarak	288
2. Doğudan Zarar-Dolaylı Zarar Ayırımı	289
a) Genel Olarak	289
b) Doğrudan Zarar- Dolaylı Zarar	289

B-	Denetçi ve İşlem Denetçisinin Sorumluluğu	291
IV.	TESELSÜL ve BAŞVURU.....	291
V.	SORUMLULUĞU ORTADAN KALDIRAN NEDENLER ve DAVA İLE İLGİLİ USUL KURALLARI	294
A-	Sorumluluğu Kaldıran Nedenler	294
1.	İbra	294
2.	Zamanaşımı	296
B-	Usul.....	296

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ANONİM ŞİRKETİN SONA ERMESİ

§31 – Anonim Şirketin Son Bulması	297	
I.	GENEL OLARAK	297
II.	SONA ERME NEDENLERİ	297
A-	Genel Nedenler.....	297
B-	Özel Nedenler	297
1.	Organların Eksikliği	297
2.	Haklı Nedenlerle Fesih	298
III.	TASFİYE	298

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
LİMİTED ŞİRKET

§32 – Genel Olarak Limited Şirket.....	301	
I.	GENEL OLARAK	301
II.	TANIM ve UNSURLAR	301
A-	Tanım	301
B-	Unsurlar	302
III.	ŞİRKETİN KURULUŞU	304
A-	Genel Olarak.....	304
B-	Kuruluş Aşamaları.....	304
1.	Yazılı Şirket Sözleşmesi ve Sözleşmenin İçeriği	304
a)	Genel Olarak Zorunlu İçerik (yTTK m. 576)	304
b)	Sözleşmede Öngörülmesi Durumunda Bağlayıcı Olacak Kayıtlar	305

2. Noter Onayı	306
3. Kurucular Beyani ve İşlem Denetçisi Raporu.....	306
4. Sermaye Taahhüdü ile İlgili Bazı Özellikler	306
a) Genel Olarak.....	306
b) Aynı Sermaye	306
c) Nakdî Sermaye	307
5. Bakanlık İzni.....	307
6. Tescil ve İlân	307
7. Kuruluştaki Sakathıklar ve Fesih	308
C- Şirketin Kuruluşundan Önceki İşlemler ve Masraflar	308
§33- Limited Şirketin İşleyışı ve Organlar 308	
I. GENEL OLARAK	308
II. GENEL KURUL	308
A- Genel Olarak ve Yetkileri	308
B- Çağrı ve Toplantı ile İlgili Özel Düzenlemeler	309
1. Genel Olarak.....	309
2. Genel Kurulda Yetersayılar	310
a) Genel Kural (Basit Çoğunluk).....	310
b) Ağırlaştırılmış Yetersayı	310
3. Genel Kurul Kararlarının Sakatlığı	312
III. MÜDÜR/MÜDÜRLER	312
A- Genel Olarak.....	312
B- Müdür Sifatını Kazanma, Birden Fazla Müdürün Durumu.....	312
1. Genel Olarak	312
2. Birden Fazla Müdür Olması Durumu	313
C- Müdürlerin Görevleri, Yetkileri ve Yükümlülükleri.....	313
1. Genel Olarak	313
2. Özен ve Sadakat Borcu, Rekabet Yasağı ile Eşit İşlem Yükümü	314
3. Temsil Yetkisi (Kapsam, Sınırlandırma, Görevden Alma)	314
4. Diğer Görev ve Yetkiler	315
D- Sorumluluk	315
IV. DENETÇİ	315
§34- Limited Şirkette Paydaşlık Sıfatı, Ortakların Hak, Borç ve Sorumlulukları 316	
I. PAYLAR, PAY SAHİPLİĞİ ve PAY DEFTERİ.....	316

A-	Genel Olarak	316
B-	Kazanma.....	316
C-	Pay Defteri	317
II.	PAY SAHİPLİĞİ KONUSUNDА DEĞİŞİK OLASILIKLAR.....	317
A-	Esas Sermaye Payının Geçiş Hâlleri	317
1.	Genel Olarak.....	317
2.	Esas Sermaye Payının Devri.....	317
a)	Hukuki İşlemle Devir ve Devir Sınırlamaları (Bağlam)	317
b)	Yasal Geçiş Hâlleri	318
c)	Tescil	319
3.	Birden Fazla Ortağa Ait Esas Sermaye Payı	319
B-	Paylar Üzerinde Rehin ve İntifa Hakkı	319
C-	Esas Sermaye Payının İadesi ve Ortağın İbrası Yasağı	320
III.	ORTAKLIK SIFATININ KAYBEDİLMESİ	320
A-	Pay Devri	320
B-	Çıkma	320
C-	Çıkarılma.....	321
1.	Şirket Sözleşmesinde Öngörülen Nedenlerle	321
2.	Mahkeme Kararı İle	321
IV.	ORTAKLARIN HAK ve BORÇLARI	321
A-	Haklar	321
1.	Kâr Payı (ve Yedek Akçe ile İlişkisi)	321
2.	Tasfiye Payı ve Yeni Payları Alma Hakkı.....	322
3.	Genel Kurula Katılma ve Oy Hakkı	322
a)	Genel Olarak	322
b)	Oy hakkından yoksunluk	323
4.	Bilgi Alma ve İnceleme Hakkı	323
5.	İptal Davası Açma Hakkı.....	323
6.	Şirketin Feshini İsteme	324
7.	Pay Devri, Çıkma Hakkı	324
B-	Borçlar	324
1.	Sermaye Taahhüdünü Yerine Getirme	324
2.	Sır Saklama, Bağlılık Yükümü ve Rekabet Yasağı.....	324
V.	ORTAKLARIN SORUMLULUĞU	325
A-	Genel Olarak.....	325
B-	İstisnalar	325

1. TTK'dan Kaynaklı Olanlar: Ek Ödeme Yükümlülüğü ve Yan Edim Yükümlülüğü.....	325
a) Ek Ödeme Yükümlülüğü	325
b) Yan Edim Yükümlülüğü	326
c) Sonradan Öngörülme	327
2. Vergi Mevzuatından Kaynaklı İstisna (Kamu Borçlarından Sorumluluk).....	327
VI. ŞİRKETİN KENDİ PAYLARINI EDİNMESİ	327
§35- Limited Şirkette Sözleşme Değişiklikleri.....	328
I. GENEL OLARAK	328
II. SERMAYE ARTIRIMI veya AZALTMA	328
A- Sermaye Artırımı ve Rüçhan Hakkı	328
B- Sermaye Azaltımı	329
§36- Anonim Şirkete Yapılan Atıflar.....	329
§37- Limited Şirketin Sona Ermesi	330
I. SONA ERME NEDENLERİ	330
II. SONA ERMENİN SONUÇLARI	330

ON BEŞİNCİ BÖLÜM
TÜRK TİCARET KANUNU'NUN YÜRÜRLÜĞE
GİRMEŞİ ve DEĞİŞİK OLASILIKLAR

§38- Yürürlük	331
I. GENEL OLARAK	331
II. İSTİSNAÎ DURUMLAR	331

**6102 sayılı yeni Türk Ticaret Kanunu ile 6098
sayılı yeni Türk Borçlar Kanunu'nun Şirketler
Hukuku Alanında Yaptığı Belli Başlı Önemli
Değişiklikler**

I. ADI ŞİRKETTE	333
II. TİCARET ŞİRKETLERİNDÉ.....	334
A- Genel Hükümler	334

B-	Birleşme-Bölünme-Tür Değiştirme	335
C-	Şirketler Topluluğu	336
D-	Kollektif-Adı Komandit Şirket	336
1.	Kollektif Şirket	336
2.	Komandit Şirket.....	337
E-	Anonim Şirket.....	338
1.	Genel Hükümler- Kuruluş.....	338
2.	Yönetim Kurulu	340
3.	Denetim	341
4.	Genel Kurul	342
5.	Pay Sahipliği Hakları.....	343
6.	Menkul Kymetler	344
7.	Esas Sözleşme Değişiklikleri ve Sermaye Artırımı-Azaltımı.....	345
8.	Finansal Tablolar-Yedek Akçeler	346
9.	Sorumluluk.....	346
10.	Sona Erme	347
F-	Limited Şirket	347
1.	Genel Olarak.....	347
2.	Organlar	347
3.	Ortakların Hakları-Yükümlülükleri-Sorumlulukları.....	348